

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 18 december 2017
(OR. en)

15811/17

ENV 1073
RECH 421
COMPET 875
IND 380
MI 965

RESULTAAT BESPREKINGEN

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
d.d.:	18 december 2017
aan:	de delegaties
nr. vorig doc.:	15159/1/17 ENV 1009 RECH 393 COMPET 829 IND 342 MI 893 REV 1 + REV 1 ADD 1
Betreft:	Eco-innovatie: de overgang naar een circulaire economie bewerkstelligen - Conclusies van de Raad

Voor de delegaties gaan in de bijlage de conclusies van de Raad betreffende het in hoofde genoemde onderwerp, die de Raad tijdens zijn 3590e zitting op 18 december 2017 heeft aangenomen.

Eco-innovatie: de overgang naar een circulaire economie bewerkstelligen**- Conclusies van de Raad -**

HERINNEREND AAN:

de AVVN-resolutie van 25 september 2015 over "Onze wereld transformeren: Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling" en de Klimaatovereenkomst van Parijs (CoP 21, Parijs), alsmede de resoluties 1/5 en 2/7 betreffende chemische stoffen en afval, en 2/8 over duurzame productie en consumptie, zoals aangenomen door de 1e en de 2e zitting van de Milieuvergadering van de Verenigde Naties (UNEA) in Nairobi, respectievelijk op 27 juni 2014 en 27 mei 2016;

de Europa 2020-strategie voor slimme, duurzame en inclusieve groei, die door de Europese Raad op 17 juni 2010 is aangenomen, en de bijbehorende vlaggenschipinitiatieven "een hulpbronnenefficiënt Europa" en "Innovatie-Unie", alsmede het besluit van het Europees Parlement en de Raad van 20 november 2013 inzake een algemeen milieuactieprogramma voor de Europese Unie voor de periode tot en met 2020 "Goed leven, binnen de grenzen van onze planeet" (7e MAP), waarin gepleit wordt voor een hulpbronnenefficiënte, groene en concurrerende koolstofarme economie¹;

de mededelingen van de Commissie over "Innovatie voor een duurzame toekomst - Het actieplan voor eco-innovatie"²; "Bouwen aan de eengemaakte markt voor groene producten: bevordering van betere informatieverstrekking over de milieuprestatie van producten en organisaties"³; "Groen actieplan voor het mkb: het mkb in staat stellen om milieu-uitdagingen om te zetten in zakenkansen"⁴; "Maak de cirkel rond - Een EU-actieplan voor de circulaire economie"⁵ en het verslag over de uitvoering daarvan⁶, "De digitalisering van het Europese bedrijfsleven - De voordelen van een digitale eengemaakte markt ten volle benutten"⁷ en "Investeren in een slimme, innovatieve en duurzame industrie - Een hernieuwde strategie voor het industriebeleid van de EU"⁸;

¹ PB L 123 van 28.12.2013, blz. 171.

² Doc. 18874/11 - COM(2011) 899 final + ADD 1, ADD 2 en ADD 3.

³ Doc. 8310/13 - COM(2013) 196 final + ADD 1 + ADD 2.

⁴ Doc. 11616/1/14 REV 1 - COM(2014) 440 final + ADD 1 REV 1.

⁵ Doc. 14972/15 - COM(2015) 614 final + ADD 1.

⁶ Doc. 5799/17 - COM(2017) 33 final + ADD 1.

⁷ Doc. 8100/16 - COM(2016) 180 final + ADD 1.

⁸ Doc. 12202/17 - COM(2017) 479 final + ADD 1.

de conclusies van de Raad over:

- Duurzaam materiaalbeheer en duurzame productie en consumptie: een essentiële bijdrage op de weg naar een hulpbronnenefficiënt Europa ⁹;
- Het vergroenen van het Europees semester en de Europa 2020-strategie - Tussentijdse evaluatie¹⁰;
- Stappenplan voor een efficiënt gebruik van hulpbronnen in Europa¹¹;
- Maak de cirkel rond - Een EU-actieplan voor de circulaire economie¹²;
- Bescherming van de menselijke gezondheid en het milieu door middel van goed beheer van chemische stoffen¹³;
- De EU en verantwoordelijke mondiale waardeketens¹⁴;

MEMOREREND dat eco-innovatie elke vorm van innovatie is die uitmondt in of gericht is op significante en aantoonbare vooruitgang in de richting van duurzame ontwikkeling, door het beperken van milieu-effecten, het verhogen van de bestandheid tegen milieudruk, of het verwezenlijken van een efficiënter en verantwoordelijker gebruik van natuurlijke hulpbronnen¹⁵; tevens ONDERKENNEND dat onderzoek en innovatie essentieel zijn om de noodzakelijke, duurzame en efficiënte processen die de overgang naar de circulaire economie moeten stimuleren, een impuls te geven, met volledige inachtneming van het voorzorgsbeginsel;

ONDERSTREPEND dat eco-innovatie een rol te spelen heeft in het zoeken naar oplossingen voor het verbeteren van de milieuprestaties en de veerkracht in de gehele productiecycclus, over de sectoren heen, waarbij tegelijk de toeleveringsketens worden herdacht en de productie van afval tot een minimum wordt beperkt;

⁹ Document 17495/10.

¹⁰ Document 14731/14.

¹¹ Document 18346/11.

¹² Document 10518/16.

¹³ Document 15673/16.

¹⁴ Document 8833/16.

¹⁵ Doc. 18874/11 - COM(2011) 899 final + ADD 1, ADD 2 en ADD 3.

BENADRUKKEND hoe belangrijk het is een economische en sociale ontwikkeling te stimuleren die tevens een gezonde leefomgeving ondersteunt of herstelt, daaronder begrepen het behoud en het herstel van de biodiversiteit; BEKLEMTONEND dat er behoefte is aan meer samenhang tussen innovatieondersteunend beleid en ander beleid, in het bijzonder beleid waarbij het zwaartepunt ligt op de bescherming van de menselijke gezondheid, het milieu en de overgang naar een circulaire economie; ONDERSTREPEND dat de circulaire economie verder moet worden gestimuleerd via milieumaatregelen, in het bijzonder wat betreft klimaat, afvalstoffen en water, en via ander beleid, zoals industrie-, landbouw- en onderzoeksbeleid, en dat gezorgd moet worden voor ruimere bevoegdheden ter zake om op deze beleidsterreinen positieve ontwikkelingen op gang te brengen;

ZICH SCHAREND ACHTER de doelstelling de productie en de consumptie, en bijgevolg de samenleving, op plaatselijk, nationaal, regionaal en mondiaal niveau duurzamer te maken; BEKLEMTONEND dat werk moet worden gemaakt van oplossingsgerichte initiatieven met het oog op het veranderen van de bedrijfsmodellen, de milieuprestaties van producten en het gedrag van consumenten en producenten, bijvoorbeeld wat betreft het ontwerp en het gebruik van producten en de behandeling van afvalstoffen, en met het oog op de omschakeling naar een deeleconomie en een aanpak waarin de gehele waardeketen wordt beschouwd; EEN BEROEP DOENDE op de verantwoordelijkheidszin van alle economische actoren om daarbij het voortouw te nemen; ONDERKENNEND dat industriële symbiose een belangrijke maatregel is voor het verbeteren van hulpbronnefficiëntie en het gebruik van afval als grondstof;

BEKLEMTONEND dat de vervanging van zorgwekkende stoffen (zoals zeer zorgwekkende stoffen, organische persistent vervuilende stoffen en hormoonontregelende stoffen) en een goed beheer van mogelijke nieuwe risico's (nanomaterialen en gecombineerde effecten van stoffen) moeten worden aangemoedigd omdat zij een bron van innovatie zijn;

BEKLEMTONEND hoe belangrijk het is dat een efficiënt, duurzaam en circulair gebruik van materiaal van biologische oorsprong wordt bevorderd door het verspreiden van kennis over innovatieve natuurlijke oplossingen, beste praktijken op het gebied van het duurzaam gebruik van natuurlijke hulpbronnen en steun voor innovatie in de bio-economie;

het belang ONDERSTREPEND van een toezichtskader met betrouwbare indicatoren voor het meten van de vorderingen op weg naar een hulpbronnenefficiënte circulaire economie, alsmede van de noodzaak dat kader in nauw overleg met de lidstaten tot stand te brengen; in deze context BEKLEMTONEND dat op EU-niveau ambitieuze en realistische streefcijfers moeten worden vastgesteld die de vorderingen in de gehele waardeketen op passende wijze weergeven, met bijzondere aandacht voor de vroegere stadia van de productlevenscyclus, en die de industriële streefcijfers van de EU ondersteunen;

BEKLEMTONEND dat initiatieven met een inclusief karakter en tevens een regionaal bereik die het innovatievermogen en de veerkracht van de samenleving vergroten, optimaal gebruik maken van de beschikbare en bewezen oplossingen en kansen creëren voor inclusieve en innovatieve ontwikkeling en duurzaam zaken doen, centraal zouden moeten staan met het oog op de toekomst van Europa en het verwezenlijken van de doelstellingen voor duurzame ontwikkeling; ONDERKENNEND dat duurzame productie en consumptie in de EU, daaronder begrepen het kader daarvoor, dat zowel wetgevend als vrijwillig is, onlosmakelijk verbonden zijn met de mondiale waardeketens en de mondiale handel, en derhalve mondiale samenwerking vereisen;

Alomvattend productbeleid

1. IS ZICH ERVAN BEWUST dat informatie over de milieu- en gezondheidskenmerken van producten en diensten van essentieel belang is voor de overgang naar een circulaire economie; DRINGT ER bij de Commissie OP AAN dat zij keuzemogelijkheden en maatregelen voorstelt met het oog op een samenhangender productbeleidskader op EU-niveau, daaronder begrepen, indien passend, de consolidering van de bestaande instrumenten in een samenhangend juridisch kader, zodat de voorwaarden worden gecreëerd om duurzame producten concurrerend te maken en wordt voorzien in voorschriften inzake de beschikbaarheid van informatie over de duurzaamheid van producten ten behoeve van consumenten, producenten en recyclingbedrijven, daarbij rekening houdend met alle bestaande instrumenten en initiatieven, waaronder de EU-milieukeur, groene overheidsopdrachten, innovatiedeals, groene claims, ecologisch ontwerp en milieuvoetafdruk van producten; MOEDIGT de Commissie AAN de lopende activiteiten aangaande gestandaardiseerde aspecten van materiaalefficiëntie, zoals het verlengen van de levensduur van producten, het vermogen onderdelen te hergebruiken of materialen uit afgedankte producten en afvalstromen te recyclen, en het gebruik van hergebruikte en opnieuw vervaardigde onderdelen en gerecyclede materialen in producten, alsmede andere relevante activiteiten in dat kader te integreren, daarbij rekening houdend met niet-giftige materiaalcycli en andere gevolgen op milieu- en gezondheidsgebied;
2. VERZOEKT de Commissie een evaluatie te verrichten en te presenteren van productcategorieën met een hoog circulariteitspotentieel, zoals elektronica en textiel, waarvoor de beschikbaarheid van productinformatie van cruciaal belang is voor het bevorderen van ecologisch ontwerp, hergebruik, herstel en recycling; ROEPT de Commissie OP om voor deze productcategorieën duurzaamheids- en circulariteitscriteria op te stellen, met name rekening houdend met hulpbronnenefficiëntie, de hoeveelheid zorgwekkende stoffen die zij bevatten, de recycleerbaarheid en de levenscyclusbeoordeling, waarbij tegelijk het aspect concurrentievermogen passende aandacht moet krijgen, en om de criteria in de bestaande verplichte en vrijwillige beleidsinstrumenten te integreren; VERZOEKT de Commissie ook kwaliteitsnormen en criteria voor secundaire grondstoffen te blijven ontwikkelen; ERKENT het werk dat door het Europees Comité voor standaardisering op het gebied van materiaalefficiëntie is verricht;

3. ROEPT de lidstaten OP actief gebruik te maken van de criteria voor duurzaamheid en circulariteit van producten, bijvoorbeeld in het kader van groene overheidsopdrachten en door het verder ontwikkelen van de collectieve regelingen voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid en van de slimme criteria voor het vaststellen van vergoedingen, op zodanige wijze dat de vergoedingen een adequate compensatie vormen voor het circulariteitsbevorderende karakter van het ontwerp; VERZOEKT de Commissie ten behoeve van de lidstaten en de bedrijven richtsnoeren te formuleren voor de toepassing van deze criteria; VERZOEKT de Commissie toe te zien op het gebruik van duurzaamheids- en circulariteitscriteria van producten in de EU en op het gebruik van vrijwillige initiatieven voor het verstrekken van informatie over de milieuprestaties van organisaties en producten;
4. WIJST EROP dat de gevolgen op milieu- en gezondheidsgebied die door het product worden teweeggebracht, grotendeels bepaald worden in de ontwerpfase; BEKLEMT OONT in dat verband de rol van ecologisch ontwerp voor het faciliteren van de circulariteit van materialen, het verlengen van de levensduur van producten en het verbeteren van de transparantie in de gehele waardeketen; VINDT dat toekomstgerichte en aanpasbare normen voor ecologische ontwerpen de eco-innovatie in producten, diensten en processen kunnen versnellen; ROEPT de Commissie OP de doeltreffendheid en de mogelijkheden van dynamische normbepaling als instrument ter ondersteuning van eco-innovatie voor de circulaire economie te onderzoeken; en MOEDIGT de Commissie en de lidstaten AAN ernaar te streven dat economische actoren vaker een op ecodesign gebaseerde aanpak hanteren;
5. VERZOEKT de Commissie om tijdig in 2018 een ambitieuze strategie voor een niet-toxisch milieu te presenteren, in overeenstemming met de in het 7e MAP opgenomen doelstellingen, met grotere aandacht voor duurzame, veilige en niet-toxische materiaalstromen, waarbij mogelijkheden voor de innovatieve vervanging van zorgwekkende stoffen, het innovatief sorteren van afval en technieken voor de sanering van afval en grondstoffen, alsmede de beschikbaarheid van informatie voor consumenten, producenten en recyclingbedrijven over stoffen van deze aard in producten worden bevorderd; VERZOEKT de Commissie ook een betere kennisbasis over zorgwekkende stoffen en over de beschikbaarheid en de kenmerken van alternatieven te ontwikkelen, en steun te verlenen aan bedrijven die innoveren in de richting van niet-toxische materiaalcycli;

6. BENADRUKT de belangrijke rol van bedrijven en hun gebruik van eco-innovatie voor de overgang naar een circulaire economie; IS INGENOMEN MET de conclusie van de geschiktheidscontrole inzake EMAS en de milieukeur van de EU, waarin de waardevolle rol wordt bevestigd van deze regelingen als vrijwillige instrumenten voor bedrijven om de milieu- en gezondheidsprestaties van producten, diensten en organisaties te verhogen en transparante informatie te verstrekken; BETUIGT ZIJN ERKENTELIJKHEID OVER de initiatieven en maatregelen die al zijn genomen door lidstaten; en MOEDIGT de Commissie en de lidstaten AAN stimulansen te ontwikkelen om het gebruik van deze regelingen te verhogen, in voorkomend geval rekening houdend met andere relevante instrumenten voor milieubeheer, en deze te integreren met andere productbeleids- en ecologisch-beheers-instrumenten om de doeltreffendheid en de toegevoegde waarde op het niveau van de Unie te vergroten; DOET EEN BEROEP OP de Commissie en de lidstaten om stimulansen uit te werken ter bevordering van op dienstverlening gerichte bedrijfsmodellen, zoals deeleconomie modellen, het leasen van producten en chemische leasing, en deze modellen te integreren in documenten betreffende strategisch beleid en richtsnoeren;
7. VERZOEKT de lidstaten en de Commissie samen te werken in samenwerkingspartnerschappen, rekening houdend met bestaande milieukeuren en criteria voor groene overheidsopdrachten voor producten en diensten, met het oog op de vaststelling van gemeenschappelijke vrijwillige, ambitieuze en realistische doelstellingen voor groene overheidsopdrachten; ROEPT nationale, regionale en lokale overheden OP het goede voorbeeld te geven op het gebied van duurzame consumptie door het opvoeren van het aandeel van groene overheidsopdrachten, en VERZOEKT de Commissie criteria voor circulaire en groene overheidsopdrachten te blijven ontwikkelen en verstrekken, rekening houdend met de criteria duurzaamheid en circulariteit; BEVEELT de Commissie AAN maatregelen te ontwikkelen om het gebruik hiervan door lokale overheden te ondersteunen;

8. BENADRUKT het belang van ecologische innovatie bij het verhogen van het recycling-percentage voor kunststof, het gebruik van secundaire kunststof in de industrie en het vinden van duurzame alternatieven, rekening houdend met niet-toxische materiaalcycli; ROEPT de Commissie in dit verband OP verder de mogelijkheden te onderzoeken van innovatieve oplossingen bij de vervanging van op niet-hernieuwbare en fossiele materialen gebaseerde kunststoffen door alternatieven, zoals biomaterialen, die milieuvoordelen bieden en ten minste dezelfde functie en gewenste kenmerken voor verwerking, met inbegrip van recycling, hebben;
9. VERZOEKT de Commissie na te gaan hoe eco-innovatie in de richting van circulariteit op het gebied van het hergebruik van water, zoals voorzien in het actieplan voor de circulaire economie, kan worden bevorderd; ZIET UIT naar de resultaten van de lopende evaluatie van de strategie voor de bio-economie uit 2012 door de Commissie en de latere follow-upmaatregelen van de Commissie;

Transparantie en digitale instrumenten

10. IS ZICH ERVAN BEWUST dat informatie over het gehalte van zorgwekkende stoffen en diverse materialen in producten, zoals grondstoffen, kritieke grondstoffen, kunststof en secundaire grondstoffen, noodzakelijk is voor consumenten, producenten, kleinhandelaren en recyclingbedrijven, ook langs de mondiale waardeketens, om te komen tot meer circulaire materiaalcycli en om ervoor te zorgen dat het gebruik van secundaire grondstoffen duurzaam, veilig voor de menselijke gezondheid en het milieu en qua prijs concurrerend is; ONDER-KENT dat, hoewel deze informatie aan de consumenten kan worden geleverd via een etiket op de producten zelf of in de winkel, de toegankelijkheid van de informatie in digitale vorm circulair en duurzaam ondernemerschap en de keuze van consumenten kan vergemakkelijken en de inzameling en recycling van deze producten en industriële symbiose kan aanmoedigen, terwijl onnodige administratieve rompslomp wordt vermeden;

11. DOET EEN BEROEP OP de Commissie en de lidstaten om de bestaande instrumenten te evalueren en, indien nodig, nieuwe instrumenten in te stellen, voor het verstrekken van relevante informatie over de productcriteria duurzaamheid en circulariteit, de inhoud van producten en de milieuprestaties van organisaties aan consumenten, producenten, kleinhandelaren en recyclingbedrijven; VERZOEKT de Commissie om, in nauwe samenwerking met de lidstaten en de particuliere sector, een combinatie van vrijwillige instrumenten voor te stellen die gericht zijn op het vergroten van de producttransparantie; VERZOEKT de Commissie in dit verband, afhankelijk van de evaluatie van de proefprojecten die momenteel lopen, ook de mogelijke toepassingen van de milieuvoetafdruk van producten (PEF) en de milieuvoetafdruk van een organisatie (OEF) voor het meten en communiceren van milieu-informatie te verkennen, waarbij ten volle rekening wordt gehouden met de noodzaak om het concurrentievermogen van de lidstaten in stand te houden;
12. VRAAGT de Commissie, in samenwerking met de lidstaten en de belanghebbenden, de haalbaarheid en de kenmerken van een digitaal productfactsheet¹⁶ te blijven beoordelen en daarover informatie te blijven verstrekken, en, op basis van die beoordeling, relevante sleutelementen te ontwikkelen voor productcategorieën met een hoog circulariteitspotentieel, met inbegrip van criteria voor de duurzaamheid en circulariteit van producten en de inhoud van producten, onder meer rekening houdend met de reeds beschikbare informatie, alle bestaande instrumenten en de lopende werkzaamheden in het wetgevende en vrijwillige kader van de EU; VERZOEKT de Commissie om op basis van die evaluatie een digitaal productinformatiesysteem op EU-niveau voor de beschikbaarstelling van deze gegevens op te zetten;

¹⁶ Een digitaal productfactsheet, bijv. een productpaspoort, zou productspecifieke essentiële informatie in digitale vorm over de materialen en stoffen in het product omvatten, alsmede informatie over de belangrijkste kenmerken qua duurzaamheid en circulariteit van het product. Deze informatie kan worden geraadpleegd via een passende digitale toepassing.

13. ONDERSTREEPT dat bij de overgang naar een circulaire economie en naar de verwezenlijking van de doelstellingen inzake duurzame ontwikkeling de mogelijkheden van digitale innovatie optimaal moeten worden benut en dat de Commissie en de lidstaten moeten werken aan de ontwikkeling van een strategische aanpak die ervoor zorgt dat het potentieel van de ICT-sector (sector informatie- en communicatietechnologie) volledig wordt aanbeoord; ROEPT de Commissie en de lidstaten OP gunstige voorwaarden te beoordelen en te creëren voor het gebruik van ICT in e-governance en samenwerking met het maatschappelijk middenveld en de particuliere sector, alsmede voor een grotere toegankelijkheid van informatie, onder meer door het ontwikkelen van de noodzakelijke IT-infrastructuur en de bevordering van het vrije verkeer van gegevens; VERZOEKT de Commissie de beoordeling van de voordelen van ICT-oplossingen op te nemen in effectbeoordelingen van beleidsmaatregelen en acties op het niveau van de Unie;

Stimulansen voor meer innovatie

14. VRAAGT de Commissie een uitgebreide analyse te presenteren van de fasen van de consumptie- en productieketen waarvoor er tekortkomingen of belemmeringen in de eengemaakte markt blijven bestaan en meer stimulansen een groot potentieel hebben om de overgang naar een circulaire economie te bespoedigen; VERZOEKT de Commissie en de lidstaten om regelgevende en administratieve belemmeringen voor innovatie die resulteert in verbeteringen op milieugebied, weg te nemen en ROEPT de Commissie OP opties ter bestudering door de lidstaten te bieden voor een breed scala van passende stimulansen voor bedrijven en consumenten om eco-innovatie mogelijk te maken en te vergemakkelijken en de transparantie van productduurzaamheid te vergroten, zoals financiële maatregelen, slimme regelgeving en verlichting van de regelgeving, met inachtneming van het bestaande hoge niveau van bescherming van de menselijke gezondheid en het milieu; ROEPT de Commissie en de lidstaten OP samen te werken en ervaringen uit te wisselen bij de ontwikkeling van deze stimuleringsmaatregelen;

15. BENADRUKT het belang van specifieke ondersteuning van het midden- en kleinbedrijf en startende ondernemingen met financiering, capaciteitsopbouw, specifieke technische en aan onderzoek gerelateerde deskundigheid en verwijdering van bestaande wettelijke en technische belemmeringen, met als doel deze ondernemingen te helpen hun circulaire potentieel te bereiken; DOET EEN BEROEP OP de Commissie en de lidstaten OM rekening te houden met de doelstellingen eco-innovatie, efficiënt gebruik van de hulpbronnen en circulariteit, en tevens de investerings- en financiële strategieën ter zake opnieuw te bezien; VERZOEKT de Commissie prioriteit te verlenen aan de financiering van eco-innovatieve en duurzame projecten in de investerings- en financiële programma's van de EU, met inbegrip van de kaderprogramma's van de EU voor onderzoek en innovatie, met bijzondere aandacht voor het midden- en kleinbedrijf en voor startende ondernemingen; VRAAGT de Commissie om, na evaluatie van het proefprogramma inzake milieutechnologietoetsing, passende steun voor te stellen voor de marketing van eco-innovatieve technologieën door het midden- en kleinbedrijf en startende ondernemingen; IS INGENOMEN met de oprichting van een Europees kenniscentrum inzake hulpbronnenefficiëntie, dat informatie en ondersteuning biedt aan het midden- en kleinbedrijf, zakelijke tussenpersonen, mensen die zich bezighouden met hulpbronnenefficiëntie en andere betrokkenen;

Lokale actie en alertheid

16. BEKLEMTOONT dat, onder meer door ambitieuze doelen voor duurzaamheid te stellen, regio's en steden een belangrijke rol spelen in het testen van nieuwe oplossingen en proefprojecten, waardoor eco-innovatie wordt bevorderd; ERKENT dat op de natuur gebaseerde oplossingen en groene stedelijke infrastructuur innovatieve en multifunctionele manieren bieden voor het terugdringen van de verontreiniging en het aanpakken van plaatselijke problemen, met inbegrip van de matiging van en aanpassing aan de klimaatverandering, sociale inclusie en het vinden van een evenwicht tussen leef- en werkruimten en openbare en particuliere groene ruimten; VERZOEKT de Commissie de gebieden in kaart te brengen waar op de natuur gebaseerde oplossingen het grootste potentieel hebben voor verbetering van de milieuprestaties; ROEPT de lidstaten en hun lokale en regionale overheden OP ambitieuze en realistische streefwaarden vast te stellen voor duurzaamheid, op de natuur gebaseerde oplossingen op te nemen in plannen voor regionale ontwikkeling en ruimtelijke ordening, partnerschappen aan te gaan en lering te trekken uit de beste praktijken;

17. VERZOEKT de Commissie en de lidstaten gebruik te maken van het Green Spider Network, het Europees forum over eco-innovatie, het Europees partnerschap voor innovatie inzake grondstoffen en het stakeholdersplatform voor de circulaire economie, ter bevordering van eco-innovatieve oplossingen in de richting van een circulaire economie; BENADRUKT dat het van belang is dat de lidstaten en de Commissie een strategische aanpak ontwikkelen voor overleg en samenwerking met het bedrijfsleven en deskundigen inzake financiën, economie en onderwijs en het bredere publiek, bijvoorbeeld via gerichte samenwerkingsprojecten met de verantwoordelijke nationale instellingen en doelgericht gebruik en gerichte steun voor nationale en internationale beheersinstrumenten;
18. MOEDIGT de Commissie en de lidstaten AAN voor belangrijke sectoren campagnes te organiseren om consumenten alert te maken op de duurzaamheidseigenschappen van producten en op belangrijke milieu-informatie; VERZOEKT de lidstaten nationale en regionale onderzoeks- en innovatiehotspots te ontwikkelen, met contactpunten, voor de circulaire economie, en publiek-private samenwerking ter ondersteuning van nationale en internationale eco-innovatieve circulaire projecten te steunen; en MOEDIGT eveneens de uitwisseling AAN van regelgevende en bestuurlijke benaderingen die eco-innovatievriendelijk zijn; VRAAGT de Commissie van circulariteit een gespreksonderwerp te maken in de dialogen met externe partners en eco-innovatie op te nemen in programma's voor internationale samenwerking, zoals het programma voor duurzame productie en consumptie en gezond beheer van afval en chemische stoffen;

Verdere stappen

19. ZIET UIT naar de maatregelen die de Commissie onverwijld moet nemen om uitvoering te geven aan het actieplan voor de circulaire economie, met name de presentatie van een strategie voor kunststoffen, een beoordeling van een betere koppeling tussen wetgeving voor chemische stoffen, producten en afval, een wetgevingsvoorstel betreffende het hergebruik van water en een monitoringkader voor de circulaire economie;

20. ROEPT de Commissie OP de Raad jaarlijks een schriftelijke update te doen toekomen over de vorderingen met de uitvoering van het actieplan voor de circulaire economie, en daarbij ook aandacht te hebben voor de uitvoering van de werkprogramma's van de richtlijn ecologisch ontwerp en de verordening energie-etikettering; VERZOEKT de Commissie het actieplan voor een circulaire economie nogmaals te bezien en indien nodig verder te ontwikkelen, de inspanningen op het vlak van de overgang naar een hulpbronnen-efficiëntere circulaire economie op te voeren en stootkracht op te bouwen voor eco-innovatie, onverminderd het meerjarig financieel kader van de EU.
-